

инж. Дилиан Петров-изпълнителен директор на ДП РАО

Дилиан Петров: Трябва да се мисли за осигуряване на специализирани кадри

На 8 юни се навършват 11 години от официалната съдебна регистрация на националния оператор по управление на радиоактивни отпадъци в България - Държавно предприятие „Радиоактивни отпадъци“ (ДП РАО). По този повод изпълнителният директор на Предприятието - Дилиан Петров, разказва пред „Враца днес“ за актуалните моменти в дейността на организацията.

Господин Петров, как преминаха обществените обсъждания за екооценката на хранилището за ниско- и средноактивни радиоактивни отпадъци (НХРАО), което ДП РАО трябва да изгради?

ДП РАО проведе обществени обсъждания на Доклада за Оценка на въздействие върху околната среда (ДОВОС) в единадесет населени места във връзка с изграждането на Национално хранилище за радиоактивни отпадъци на площадка „Радиана“. Първите обществени обсъждания бяха проведени в село Хърлец и град Козлодуй, като интерес към темата проявиха граждани и институции. Кметовете на двете населени места зададоха достатъчно на брой подробни въпроси във връзка с НХРАО и ангажиментите на ДП РАО към обществото, на които получиха и съответните отговори.

По процедура в рамките на още няколко дни се проведоха обществените об-

съждания и в останалите населени места, посочени от МОСВ в рамките на 30-километровата зона в радиус от АЕЦ „Козлодуй“, непосредствено до която е и площадката „Радиана“. Навсякъде екипът подробно изложи информация за мащабния проект като не липсваха въпроси от гражданите за това, дали изграждането на НХРАО ще подобри икономическата среда в района, ще се разкрият ли нови работни места, как ще бъдат подпомогнати общините, какви средства ще се изразходват за хранилището и колко ще струва то, както и много други.

Държа да отбележа, че българското хранилище за ниско- и средноактивни радиоактивни отпадъци, генерирани от дейността на АЕЦ „Козлодуй“ (без отработено ядрено гориво и високоактивни РАО), ще бъде най-модерното изградено в момента хранилище в света. В него ще се приемат отпадъци от дейността на медицината, науката, охрани-

телната дейност, промишлеността и селското стопанство. Проектът за НХРАО е обект с национално значение, който се финансира от МФ „Козлодуй“ чрез Европейската банка за възстановяване и развитие.

Какво се предвижда в плана на ДП РАО до края на годината по отношение на другото важно направление в дейността - процеса по извеждане от експлоатация на спренихте 1-4 блок на атомната централа?

По отношение на извеждането най-важният проект е този, който касае контролираната зона (КЗ). Това е 3D сканирането на КЗ, което ще ни даде възможност да предвидим и проектираме последващото извеждане на реакторните установки. Този проект трябва да завърши в рамките на 3 години, след което се планира да започне същинският демонтаж на тези съоръжения. Имаме и програми за демонтаж на оборудване от самата реакторна за-

ла, което не се нуждае от последващи действия. Това оборудване ще бъде демонтирано и поставено в специален корпус. След като бъде изграден цехът за раздробяване и дезактивация, то ще бъде освободено от контрол.

В момента ускоряваме демонтажа на 5 и 6 турбогенератор на 3 блок. Предвиждаме до края на тази година в значителна степен да бъдат демонтирани конструкциите, системите и компонентите на двата турбогенератора. За 4 блок започнаха подготвителни дейности за демонтаж, като според плана той стартира с отстраняване на външните трансформатори.

Специализираното поделение „Извеждане от експлоатация - 1-4 блок“ натрупа опит. Как изглежда този факт по отношение на човешкия ресурс?

Проблем с кадрите вече нямаме. Хората са обучени, знаят какво правят, защото това беше първият проблем, с който се

сблъскахме в началото - нямаше обучени хора.

Допускам, обаче, че с напредъка на дейностите по извеждане ще възникнат отново затруднения с избора на квалифицирани кадри. Натъкнахме се, например, на факта, че в професионалната гимназия по ядрена енергетика в Козлодуй подготвят кадри основно за работа с възобновяеми енергийни източници, но не и кадри, които да се реализират в АЕЦ или при нас. Странно е, че не е предвидено обучение за специалисти по управление на РАО, при положение, че обективно това е една от индустриите в този район. С оглед на бъдещето ние вече правим проучвания и първи постъпки, съвместно с ПГЯЕ „Игор Курчатов“, за да бъде учредена паралелка със специалност, приложима в ДП РАО.

Преди няколко години ДП РАО постигна подкрепено от закона основание да допринесе за реализацията на социално значими проекти в

общините, в които има поделения. Имате ли информация как през 2015 г. се оползотворява тази възможност?

През тази година в Козлодуй ще се доизгражда пътят до пристанището - отсечка, която е близо километър, а в Нови Хан се ремонтира детска градина, по желание на местните жители. Мисля, че част от средствата ще отидат и за изграждане на воден цикъл, свързан с проблемите, които имат с питейната вода. Това са средства в размер на 2% от бюджета на ДП РАО, утвърден за всяка конкретна година, които се отделят от фонд РАО в полза на общините - домакини на съоръжения за управление на РАО. Според процедурата, местната власт определя приоритетните инфраструктурни проекти, разчетени в рамките на формираните средства, и ги представя пред принципа - министерството на енергетиката, чрез което получава финансирането.

ДП РАО получи подновена лицензия за управление на РАО

На 1 юни председателят на Агенцията за ядрено регулиране (АЯР) - д-р Лъчезар Костов, връчи официално на изпълнителния директор на ДП РАО - Дилиан Петров, лицензията за експлоатация на съоръжение за управление на радиоактивни отпадъци чрез Специализирано поделение „Радио-

активни отпадъци - Козлодуй“. Документът е издаден на 28 април 2015 г. и подновява предишната лицензия за тази дейност от 2008 г. Срокът на новата лицензия е 10 години.

Според Закона за безопасното използване на ядрена енергия (ЗБИЯЕ) и поднаормативните му документи лицензиан-

тът получава право да извършва следните основни дейности:

- Обработка на РАО;
- Съхранение на преработени и кондиционирани РАО;
- Превоз на РАО на площадката на АЕЦ „Козлодуй“;
- Техническо обслужване, ремонт, изпитвания и надзор на конструкции, систе-

ми и компоненти, лабораторни изпитвания;

- Изработка на стоманобетонни контейнери (СтБк) с цел използване от СП „РАО - Козлодуй“ и другите специализирани

поделения на ДП РАО;

- Манипулиране (преместване, сортиране и др.) на РАО при осъществяване на изброените дейности.

Лицензията дава

право и на други дейности, подпомагащи основните, включително развойна работа, освен ако за това не се изисква отделно разрешение или лицензия по смисъла на ЗБИЯЕ.